

SAMOROST

ČASOPIS LESNICKÉ ŠKOLY V PÍSKU

A JE TO TADY...

Už několik čísel vybrožuju, že toto je opravdu poslední moje číslo Samorostu. Teď to tedy plním. Tenhle Samorost je společné dílo moje a mé nástupkyně a kolegyně Mgr. Jany Kudlákové.

Původně jsem uvažoval nad barvitým a košatým popisem svých zážitků na místní lesárně, ale pak jsem se vzpamatoval, řekl jsem si, koho by zajímaly vzpomínky starého zbrojnoše, a omezím se na stručné, víceméně statistické údaje, jak se na správného historika sluší.

Libor Šimůnek, narozený 29. 8. 1950 v Praze, gymnázium 1968 v Kralupech nad Vltavou, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy obor dějepis – čeština 1974. Rok základní vojenské služby Český Krumlov. Nástup na Střední lesnickou školu Písek 1. 9. 1976. Doktorát z historie na UK v roce 1979.

Absolvent celého cyklu LŠU obor bousle, basket 2. liga muži Roudnice nad Labem a Český Krumlov, volejbal extraliga Odolena Voda, ale jen dorost...

Všechno jsem ve škole užil, Polom /polooficiální muzika/ brál od roku 1980 jihočeské lidovky a koledy, byly vydány tři zpěvníky: Vánoce s Polomem – 3 edice, Hubertská s Polomem a Poslední zvonění s Polomem. Ve škole fungoval tým volejbalu, který brál pravidelnou soutěž – okresní přebor a byl kombinovaný z kantorů a studentů, každé pololetí bylo zakončeno pra-

videlnou řežbou v basketu a volejbalu mezi studenty a kantory. Díky kolegovi Jardovi Maňákovi jsem absolvoval instruktorský kurs lyžování a strávil nádberných pětatřicet let na kursech se žáky lesárny, výtvarky i zemědělků.

Školní časopis má na škole dlouhatánskou tradici. Doložený je Semenáček od roku 1945, koncem 70. let jsem byl s kolegyní Jitkou Novákovou u jeho přeměny na Terminál, poslední změna na Samorost přišla koncem 80. let za vedení výše zmíněné kolegyně. Za digitální podobu od roku 2004 můžu zase já. (S tímto číslem celkem 30 kousků)

V roce 1976 nás přišlo do školy pět vychovatelů i učitelů, Jan Macháček, Karel Kotek, Miroslav Březnický a Rudolf Slaba. Taková generační výměna. Zrovna taková momentálně probíhá v této době.

Když si uvědomím, že jsem za těch 45 let učil nebo jen potkával přibližně 4 000 lidí, není divu, že když přijedu do jižních nebo západních Čech, vždycky tam potkám známého hajného. Nakonec i na Moravě, ministerstvu nebo na vysokých školách.

Písecká lesárna byla a je školou mimořádnou. Byl jsem vždycky pyšný, že na ní působím a přeju nastupující generacím učitelů i studentů, aby v této tradici pokračovala.

-moon-

MATURITY 2021

Čekal jsem s uzávěrkou, co to šlo, aby se do čísla vešly ještě výsledky letošních maturit, i když to bude hodně stručné.

Je všeobecně známo, že v tomto opravdu zvlášt-

ním školním roce se nepsaly slohové práce z českého jazyka a ani ústní zkoušky z češtiny a jazyků nebyly povinné. Přesto se přihlásili 4 stateční/é z češtiny a 7 z angličtiny a všichni překvapivě uspěli.

V praktických zkouškách a ústních odborných zkouškách rovněž všichni uspěli. Zřejmě se projevilo, že se studenti nemuseli tolik zabývat všeobecnými předměty, i když rozhodnutí MŠMT, jak už je ostatně jeho zvykem, přišlo hodně, ale opravdu hodně pozdě. Zabývám se i úvahami, nakolik se na pěkných výsledcích projevila absence v oblíbeném „školicím středisku“ Zlatá husa. Domnívám se, že práce na zdravém vzduchu, pravidelný režim, a

hlavně permanentní kontrola rodičů přinesla své ovoce.

Ve státních testech už byla situace pestřejší. V povinných testech z českého jazyka z 57 uchazečů všichni uspěli, ve výběrových angličtinách z 37 neuspěli 2 a z výběrové matematiky z 20 žáků neuspělo 6.

Doufám, že letos bude úspěšnost téměř sto-procentní, protože letošní neúspěšní maturanti mají o jeden platný pokus proti loňsku navíc.

-moon-

Kdo sleduje alespoň nepravidelně v ČT pořad Gejzír, možná mu v květnu letošního roku neunikla návštěva televize u emeritního profesora naší školy PhDr. Rudolfa Slaby. Tento pořad mi připomněl okolnosti, které my, jeho dlouholetí kolegové (viz úvodník), možná už bereme jako samozřejmost. Myslím tím jeho vyprávění a přednášky z cest do jižní Ameriky, skvělé fotografie a články, které vycházejí v odborných časopisech, knihách a kalendářích.

To jsem ještě nejmenoval pravidelné příspěvky do Samorostu. Uvažte sami, zda následující skutečnosti nestojí za připomenutí:

- Celkem dvacet cest do jižní Ameriky. Hlavně Chile, Argentina a Bolívie. Ty mohly být uskutečněny také díky pochopení ředitelů školy a kolegů.

- Několik desítek nově objevených a popsanych kaktusů, některé nesou i kolegovovo jméno.

- Největší evropská sbírka kaktusů.

- Zlatý Alberto 2018 (nejlepší český kaktusář)

Je to zkrátka další z řady profesorů naší školy, jejichž věhlas přesáhl nejen školu, okres, kraj, ale i Českou republiku.

-moon-

ADRENALIN V MYSLIVOSTI

Můj skutečný adrenalinový zážitek jsem zažil, když mi bylo patnáct let. V té době jsem si koupil svou první loveckou zbraň. Byla to kulobroková kozlice a měl jsem z ní velikou radost. Přišel jsem si o něco dospělejší, že vlastním zbraň a měl jsem už nějakou zodpovědnost, ale bohužel jsem se nemohl nikde chlubit, jelikož mi bylo ještě patnáct let.

Nastal den, kdy jsem šel s ní poprvé na čekanou. Těšil jsem se na tenhle okamžik, jako kdyby byly Vánoce a já měl dostat nesplnitelný dárek. Celý den jsem čekal, až táta přijede z práce a budeme moct vyrazit. Když táta přijel tak jsme se hned oblékli do

mysliveckého oděvu, vzali si dalekohledy, střelivo, nůž, baterku a vyrazili.

Přijeli jsme do lesa a já čekal, že budeme sedět na posedu spolu, ale táta už mi věřil. Chtěl, abych si to užil sám se vším všudy, a tak mě vysadil u cesty. Řekl: „Lovu zdar a napiš, až něco střelíš.“

Došel jsem k posedu a sedl si. Nabil si zbraň a uvelebil se. Pokaždé, když jsem seděl s tátou, tak jsem většinou usnul, ale teď, když jsem seděl sám, jsem byl neustále ve střehu a pozoroval.

Najednou slyším praskání větviček. Řekl jsem si v duchu: „Tohle je znamení, že přichází zvěř ke

FOTO: ŠTĚPÁNKA ŠPINDROVÁ

mně. Musím jí co nejdřív vidět.“

Popadl jsem rychle dalekohled a začal koukat na místo, odkud vycházely zvuky praskajících větviček. Bylo to tu. Přišel první kus zvěře. Popadl jsem zbraň a začal číst, co je to za zvěř a jakého pohlaví. Bylo to srnčí a to bych mohl střílet, ale musel jsem si dát pozor, aby to nebyl srnec, který se v té době už nestřílel. Přiblížilo se to blíž a už jsem to viděl ostřeji a ve větším. Byl to srnec, jelikož byl vidět střepec, ale adrenalin jsem měl obrovský, klepal jsem se, že už budu střílet. Byl to krásný pocit a myslel jsem si, že větší adrenalin nezažiju.

V tu ránu se z houští vynořila jasná srna a mně se zase zvýšil adrenalin. Věděl jsem, že tohle už můžu střílet, tak proto ten nával hormonu byl nezapo-

menutelný. Popadl jsem znovu zbraň, namířil a čekal, až se srna otočí do lepší polohy. Bum! Vystřelil jsem. Srna běží zpět do houštiny a já byl úplně rozklepaný, že bych se ani nenapil ze skleničky. V té chvíli jsem si myslel, že jsem minul a adrenalin byl na maximu. Zavola jsem tátovi a čekal. Táta přijel a šli jsme na nástřel. „Paráda,“ řekl táta, jelikož na nástřelu byla barva, a tak jsme šli po barvě. Ušli jsme asi 50 metrů a barva pokračovala do houští. Vstoupili jsme do houštiny a tam ležela srna zhaslá.

Byl to úžasný večer. Zažil jsem pořádný adrenalin a pocit velkého úspěchu. Tenhle adrenalinový zážitek považuji za největší, jelikož větší adrenalin jsem od té doby nezažil.

Petr Hrubý, IV. B

ČLOVĚK V PŘÍRODĚ

To, že člověk vstoupil do ekosystémů naší planety takovým způsobem, že ji postupně ničí, je všeobecně známá věc, a i kdyby se všichni lidé lusknutím prstu vypařili, příroda by už nikdy nebyla taková jaká kdysi. Pojďme se teď společně podívat, co je tedy těmi všemi problémy.

Problémů je hned několik, od globálního oteplování až po vymírání druhů, či docházení surovin a zásob této planety a spousty dalších. Za globální oteplování můžou převážně emise a škodlivé plyny unikající do ovzduší. Díky bohu se již emise už dlouho snaží řešit téměř všechny státy světa. Za

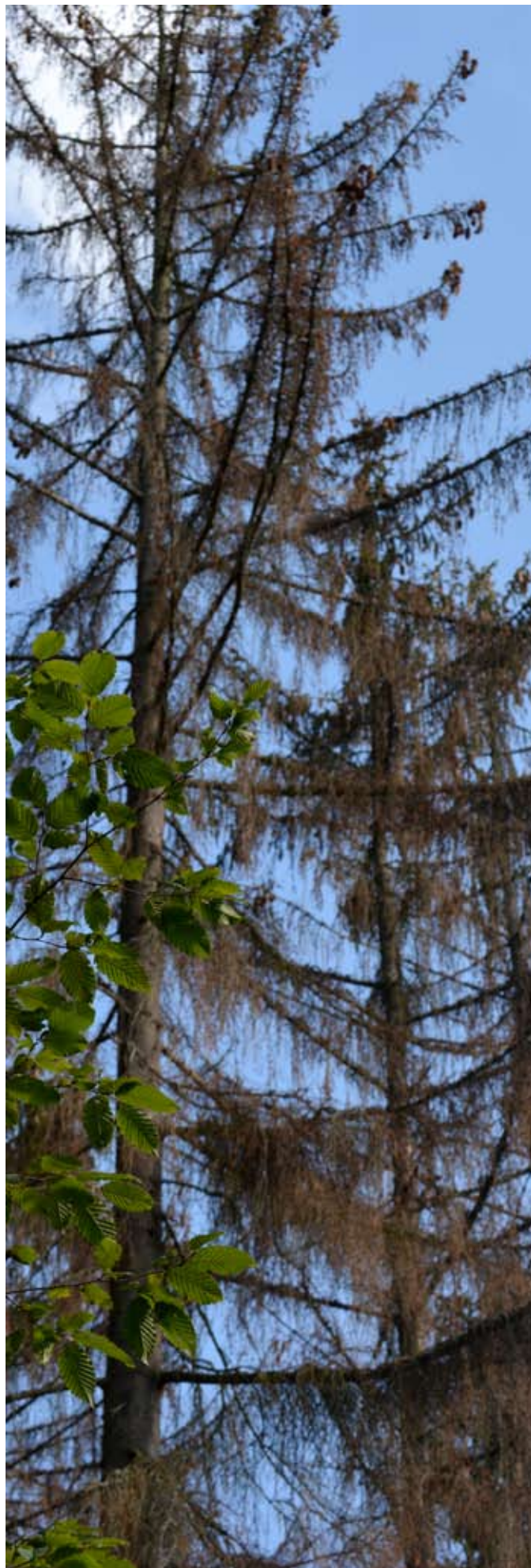
vymírání druhů může změna konkrétních ekosystémů, ve kterých konkrétní druh mohl žít, nebo jejich vylovením, proto se již spousta ohrožených druhů stává chráněnými.

Čím více studií ukazuje na to, že již brzo nám začnou pomalu docházet zdroje. Ropa, pitná voda, uhlí, zemní plyn se tedy již brzy mohou stát nedostatkovým zbožím. U nás v Čechách můžeme vidět taky extrémní dopad člověka na přírodu, ona kůrovcová kalamita je způsobena vysazováním monokultur smrku na nevhodných místech a postupným oteplováním. Taky je problémem postupné vysušování planety. Chemizace, která může zasáhnout do života polí a lesů.

Nyní se pojďme podívat na nějaká možná řešení. Je pravda, že lidé na tomto světě využívají více, než jim Země může nabídnout, takže je možné, že se jednou celosvětově dočkáme zákona jednoho dítěte, což by bylo řešení přelidnění. Jak řešit vysušování? Vybudováním vodních nádrží, znovuoobením mezí a udržováním lesů v dobrém stavu. Ohledně chemizace je potřeba hromadu chemií zakázat a snažit se co nejvíce vyvinout co nejméně škodlivé chemické látky, protože chemie může hlavně za to, že se z naší krajiny téměř vytratil zajíc, bažant a křepelky. Také je potřeba začít využívat obnovitelné zdroje. Živočiškové si zaslouží ochranu a musíme nejenom omezovat jejich stavy, ale zároveň se o ně musíme i starat, takže správná myslivost rozhodně není problémem, jak si spousta lidí myslí. Správný myslivec nejenom loví zvěř, kterou je potřeba lovit, ale zároveň se o zvěř i stará – problémem je to, že spousta lidí se těmito zásadami neřídí. Bylo by také skvělé řešení poskytnout větší podpory zemědělcům, kteří pěstují rostliny nedevastující půdu.

Využít současné kůrovcové kalamity k tomu, abychom my, jako lesníci mohli obnovit skladbu lesa podle správných a tradičních zásad. Vzdělat lidi samotné v tomto směru by byl taky obrovský krok, protože kdyby lidé chápali závažnost této situace, sami by se snažili tuto situaci nepodporovat, například zbytečným plýtváním, nebo odhazováním odpadků. Samozřejmě, toto je téma na několik hodin a čím dál tím více se rozšiřuje jeho dopad. Ale za mě by bylo nejdůležitějším krokem vzdělat lidi ohledně toho, jak veliký problém to je a dohlížet na pořádné vzdělání lidí, kteří se o ní mají starat, aby to dělali správně.

Dominik Žilinský, II. A

ZMĚNY KLIMATU A VLVIV ČLOVĚKA NA KLIMA

Naše planeta se otepluje. Je to aktuální téma týkající se nás všech a pokud s tím nebudeme něco dělat, odskáčeme to všichni včetně těch, co za to nemohou. Koncentrace oxidu uhličitého v atmosféře je nejvyšší za poslední minimálně čtyři miliony let. A můžou za to lidé.

Změny klimatu jsou způsobeny hlavně skleníkovými plyny, jejichž obsah v atmosféře neustále roste. Drží se tu kvůli skleníkovému efektu, kdy Slunce ohřívá Zemi a část jeho záření se udržuje v atmosféře. Díky tomuto jevu tu nezmrzneme, je tu teplo, ale vlivem člověka je skleníkový efekt příliš silný a my se tu brzy uškvaříme.

Neustále zvyšující se teplo způsobují již zmíněné skleníkové plyny, znečištění ovzduší, globální oteplování, spalování fosilních paliv atd. Co všechno s tím má společného člověk? Člověk těžbou ropy, uhlí, dřeva, létáním letadly, používáním klimatizací, různými továrnami, vyprodukovává oxid uhličitý a další skleníkové plyny. Takže si za to můžeme sami.

Na internetu můžeme vidět obrázky vyhublých medvědů, kteří se prochází po trávě, změny klimatu způsobují tání ledovců. Když bílé pokrývky na dvou našich pólech zmizí, sluneční záření se nebude odrážet, ale naopak ho planeta bude absorbovat a bude se ještě více ohřívát. Táním ledovců se uvolňuje CO₂ a přispívá tak skleníkovému efektu. Táním ledovců také stoupá hladina oceánů a může

dokonce zaplavit některé přímořské státy. Lidé se kvůli tomu budou stěhovat do středozemních států. Další příčinou „stěhování národů“ bude sucho. Vody je čím dál tím méně. Bude drahá a jídla bude méně. Ani bych nevyloučila války o vodu, které možná budou státy vést. Lesy schnou a někdy i hoří. Jestli vedro je název teploty pro období léta, která nyní prožíváme, tak si nedovedu představit, jak je budeme nazývat v budoucnu. Vyhnou některé druhy zvířat. Zkrátka samé nepříjemnosti nás, a hlavně naše děti čekají.

Možná z vizí, které jsem vám nyní předložila, se vám dělá špatně a psychicky se hroutíte, ale nebojte, ještě je čas něco udělat. Sice ho není moc, ale pořád je naděje na záchranu planety. Musí se však zapojit všichni, a to nejlépe hned. Pokud to není nezbytně nutné, nelétejte letadly, nepoužívejte klimatizace, spíše přes noc větrejte apod. Snižme svou spotřebu, radši než autobusem nebo autem jezděme na kole nebo se přepravujeme obyčejnou chůzí. Sázejme stromy. Nepřetápějme, neplýtvějme elektřinou, vodou, jídlem...

Rozhlédneme-li se kolem sebe, uvidíme rozpadající se svět. Nenechme ho rozpadnout úplně, ještě je čas ho zachránit a s ním i veškeré jeho obyvatele. Nebude to sice během lusknutí prstu, nýbrž několik desítek let, ale výsledek bude stát za to. Ovšem to jen, budeme-li chtít.

Hudečková Anna, 1.B

ZMĚNY KLIMATU A VLVIV ČLOVĚKA NA KLIMA

Každého, kdo se na svět dívá s otevřenými očima, musí napadnout, co se to s tím naším světem děje. Vráťím se do minulosti. Tam, kde dnes žiju, se rozkládal třeba nepropustný deštný prales plný motýlů, orchidejí, lián, po kterých šplhal Mauglí. Na místě mé školní lavice možná spadl do pasti mamut. Mohl bych dlouho uvažovat, kolik toho zůstalo z rozlehlých stepí, savan, pralesů... Na jejich místě stojí velkoměsta, mrakodrapy, dálnice, atomové elektrárny.

Člověk se narodil jako bytost rozumná. Často však rozum nepoužívá. Pokud používá, tak k tomu, jak přírodu ničit a narušovat její rov-

nováhu. Má člověk právo brát život rostlinám nebo zvířatům? Můžeme brát více, než je nutné?

Tropické deštné pralesy, savany, pouště, subtropy, stepi, tajgy, tundry, polární pustiny. Dlouhá by byla moje úvaha o všech vegetačních pásmech. Hodně přemýšlím o prvním pojmu. Tropické deštné pralesy. Jak by měl člověk používat rozum, aby i další generace viděly, jak takový prales vypadá. Jak vypadá místo, které je domovem pro více než polovinu živočišných druhů na zemi. Děsí mě představa, že každým rokem je zničena oblast deštných pralesů větší než New York. Kácení pralesů způso-

buje globální oteplování. A to nejdůležitější. Tímto způsobem a zabíráním půdy je ničen prostor pro mnoho milionů lidí a jejich kultury. On si to člověk „rozumný“ zdůvodní. Získává dřevo, nerostné suroviny, buduje přehradu... Ve světě byznysu, který klade nároky na stále vyšší spotřebu s tichým podtextem maximalizace zisku společností, platí jiná morální pravidla. Odborníci se pak schází na konferencích a seminářích kvůli dopadům klimatických změn.

Když se z minulosti vrátím zpět do našeho 21. století, vidím kolem sebe přírodu již mnohokrát pozměněnou člověkem. Třeba lesy, a nemusí to být ani deštné pralesy vzdálené od nás tisíce kilometrů. I my lokálně ovlivňujeme klima. Spotřeba dřeva jak pro výrobu a stavitelství, tak pro energetiku roste a zatím nedohlédnu konce tohoto nárůstu. Ve výrobcích zůstává uložení uhlíku zachováno, ale sebelepším spalováním dřeva se do ovzduší zpátky uvolňuje CO₂. Dřevo je stále nejdostupnějším palivem a zdrojem zisků dřevařských firem. Důležitá a nenahraditelná ekologická funkce lesů jejich záměrným či lehkomyšlným kácením výrazně zeslabuje.

Lesní ekosystémy na Zemi jsou v ohrožení tím spíše, jak všechny probíhající klimatické změny mění podmínky pro růst, respektive pro pěstování lesů. Je nutné si v péči o les a jeho obnovu počínat citlivě a uvážlivě, každá konkrétní oblast má svoje podmínky. Zejména u nás se v této souvislosti mluví o likvidaci „smrkových monokultur.“ Dnes

je často zmiňovaný smrk ztepilý, který je teď možná více než klimatem ohrožen jeho odpůrci. Nelze zlehčovat jeho postupné odumírání v monokulturních porostech, ale je to současně přizpůsobivá dřevina, morfologicky proměnlivá s výbornou růstovou schopností. Téměř ideální jsou i zpracovatelské vlastnosti. Ubývá ale vlhkosti, půda praská a nehluboko kořenicí smrky začínají trpět nedostatkem vody, strádají a jsou snadno napadnutelní.

Rozšíření listnatých druhů do složení lesa by mělo prospět nárokům na trvanlivost, ale prospěje i očím při pohledu do krajiny. V Krkonoších se od 16. století pralesy kácely jako zdroj dřevěného uhlí a potaše pro sklárny. V Krušných horách byly z podobného důvodu původní lesy mýceny od 12. století. A podobné to bylo i v šumavských lesích. Už tehdy panovníci vydávali regulační opatření, aby míra devastace nepřerostla v totální likvidaci lesů. Přemýšlím. Teď se nedívám do minulosti. Hledím do budoucnosti. Celý svět se všemi jeho radostmi, krásami a možnostmi je složen z maličkých drobností – činů, myšlenek a skutků. Záleží na laskavosti v srdci každého jednoho člověka, na skromnosti a touze více dávat, než si brát. Je odvážné přejít k těmto hodnotám, ale věřím v odvahu lidí a v jejich proměnu ke skutečnému vnímání čistým srdcem.

Lidé, bděte. Používejte rozum. Nebo naši nádhernou modrou planetu nezničí covid, ozonová vrstva ani mimozemšťané. Zničí ji sám člověk.

Janka Lukáš 1. B

GLOBALNÍ OTEPLOVÁNÍ

Určitě znáte to, když se v létě jedete projet na kole a říkáte si: „Proč je dnes takové horko“? Zamysleli jste se někdy, proč tomuto tak je? Je to úplně jednoduché, v atmosféře poletují molekuly plynů, ale není to jen kyslík, jsou zde plyny, které jsou škodlivé.

Všichni známe takový oxid uhličitý, tedy CO₂, ten je odpovědný až za 63 % globálního oteplování způsobené člověkem. Kladete si otázku: „Aha, ale jako co s tím?“ No, takové kácení deštného pralesa, to je ten největší lidský hřích. Víme, že nám rostliny přeměňují oxid uhličitý na kyslík, jelikož v deštném pralesu je mnoho rostlin, tak se deštnému pralesu říká plíce planety Země. Když se bude podporovat jejich těžba dřeva, tak si osobně myslím, že to bude čím dál tím horší.

Oxid uhličitý je ovšem uvolňován i díky spotřebě fosilních paliv, tím se myslí jako třeba ropa, zemní plyn. Oxid uhličitý není jediným plynem, který

způsobuje skleníkový efekt. Těmi plyny jsou metan, oxid dusný. Tyto plyny zadržují sluneční záření a nedovolí mu uniknout ven, tedy do vesmíru. Tento jev způsobuje oteplování zemského povrchu a větší množství srážek. V zimě se naopak zase ochlazuje více, než jsme zvyklí.

A jak to vlastně bude v budoucnu, jestli to takhle půjde dál? Díky srážkám porostou zásoby vodních zdrojů, ale tím se sníží kvalita pitné vody, kvůli zvýšené teplotě vody a zvýšené sedimentaci, tj. písek, kamínky, jednoduše to, co přinese zvýšená hladina řek. Bude víc a víc sucha a povodní. Když si to vezmete, tak to, co my dáváme matce přírodě, tak ona na oplátku nám to opět vrátí. Určitě by lidstvo mělo na tento problém klást větší důraz.

Řekněte mi, co je na našem životě dražší než život, no ano, je to příroda, protože bez ní bychom ten náš drahý život neměli.

Eliška Lhotáková, 1.B

KLIMA! KLIMA? KLIMA! KLIMA? KLIMA!

Klima – neodmyslitelná součást planety Země, ovlivňující život všech živých organismů. Ovlivňuje růst rostlin a život živočichů na celé planetě. A dá se vůbec klima ovlivnit? Ano, dá. Existuje spousta věcí, které ovlivňují změny klimatu, ať už kladně či záporně. Mezi největší narušitele klimatu patří člověk. Svou činností a neustálou touhou se rozšiřovat a vyvíjet stále nové věci bez ohledu na celou planetu, včetně klimatu. Začalo to malými věcmi, ale s postupným vývojem se tyto věci neustále zvětšují. Odplatou nám klima ukazuje, jak lidská činnost dopadá na naši planetu. Se zhoršováním klimatu se projevuje globální oteplování, různé ekologické katastrofy a rozsáhlé požáry. A tyto negativní projevy mají dopad na nás všechny.

Jedním z projevů změny klimatu je již výše uvedené globální oteplování. A co to vlastně je? Je to proces změny, při kterém se neustále zvětšuje průměrná roční teplota na planetě Zemi. Ale nemá to dopad pouze na teplotu. Ovlivňují se tím také srážky. Projevem globálního oteplování je tání ledovců, zvyšování hladin moří a oceánů, zvyšování vzdušné vlhkosti, úbytek sněhu a celkové oteplování naší planety. Jedna z příčin vzniku globálního oteplování je neustále zvětšování počtu skleníkových plynů v přízemních vrstvách naší atmosféry. Ano, bez

skleníkových plynů v atmosféře by nemohl zde být život, ale jak se říká: „Čeho je moc, toho je příliš“. Dalším velkým problémem, který ovlivňuje globální oteplování, je neustálá přeměna krajiny. Člověk má potřebu neustále rozšiřovat zemědělskou krajinu pro svůj užitek. Kácí lesy, aby mohl naplnit svou potřebu. Procentuální zastoupení lesů na naší planetě neustále klesá, avšak zastoupení zemědělských půd neustále stoupá. Projevem těchto radikálních změn krajiny je stále větší uvolňování uhlíku a skleníkových plynů do atmosféry.

Velkým problémem ovlivňujícím změnu klimatu je kácení a úmyslné vypalování tropických deštných pralesů. Tyto lesní ekosystémy nejsou přirozeně uzpůsobeny na vznik rozsáhlých požárů jako například tajga. Deštné pralesy bývají nazývány jako plíce planety Země a právě činností člověka plíce planety Země ubývá. Ale úmyslné požáry nejsou jedinou ekologickou katastrofou. Patří mezi ně například obrovské povodně, které často připravují lidi o obydlí a někdy i o život. Zvyšování teploty vod moří a oceánů má vliv na všechny živé organismy. Řada z nich se se změnou životních podmínek nedokáže vyrovnat. V důsledku toho řada druhů vymírá.

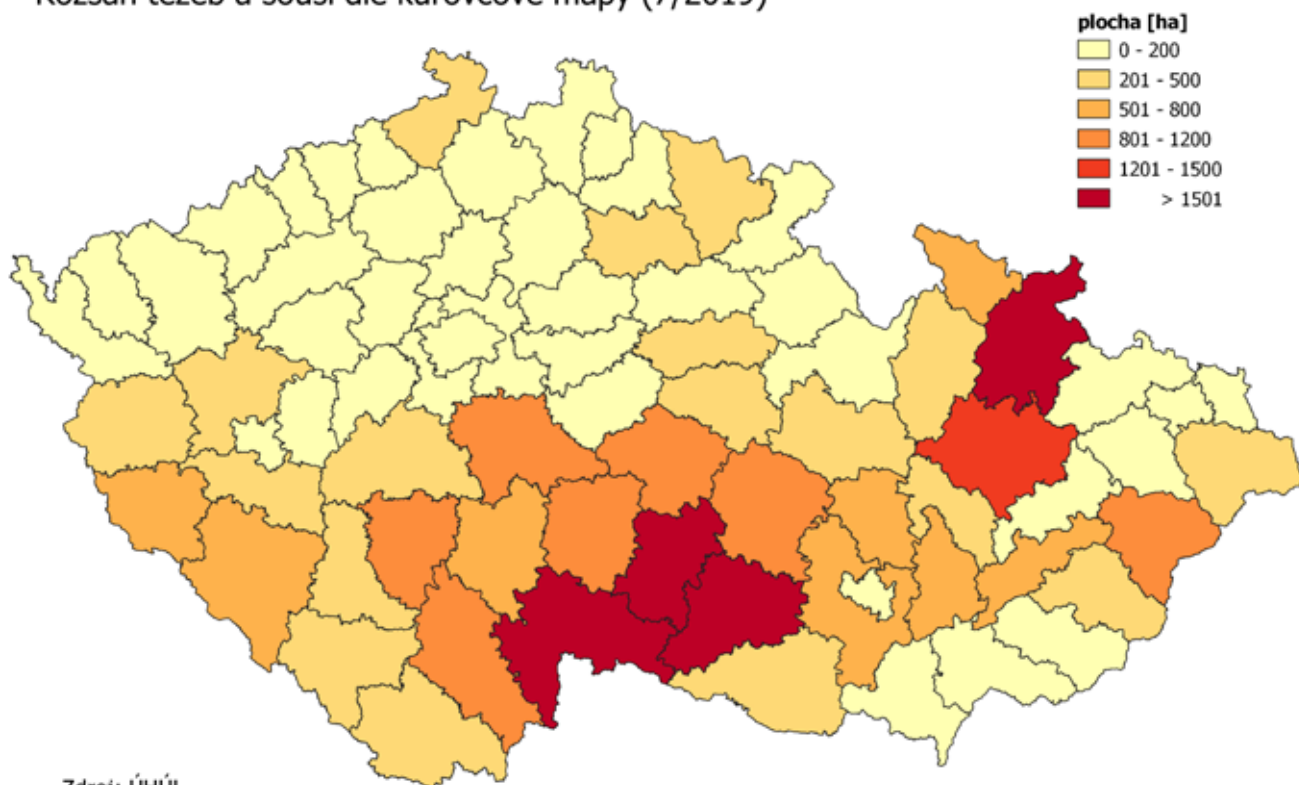
Závěrem bych chtěl říct, že my všichni si musíme

me uvědomit, že věci, které děláme, nám sice mohou usnadnit život, ale zároveň jejich často složitá výroba poškozují celou planetu Zemi. Tímto poškozujeme životní podmínky nejen pro ostatní živé organismy, ale i pro sebe. Vše mnohdy začíná jed-

nou, často zdánlivě nepatrnou věcí, ale když se na původní problém neustále navazují další negativa, vytvoří společně jeden nezastavitelný kolotoč potíží pro celou planetu Zemi.

Ondřej Löffelmann, 1. B

Rozsah těžeb a souší dle kůrovcové mapy (7/2019)

Zdroj: ÚHÚL

VZTAHY ROSTLIN A ČLOVĚKA

Rostliny jsou nedílnou součástí života každého z nás. Ne, že by každý byl zahradník nebo lesník, v jehož každodenní náplni dne by byla práce s rostlinami, ale všichni dýcháme. Dýcháme kyslík, který produkují rostliny. Ony samotné ho nepotřebují, ale je to vedlejší produkt fotosyntézy, kterou potřebují pro život. Naopak potřebují oxid uhličitý, který je zase vedlejším produktem dýchání zvířat a lidí. Z tohoto pohledu se zdá, že se jedná o symbiotický vztah mezi člověkem a rostlinami.

Mám však dojem, že realita je jiná. Člověk rostliny využívá jako potravu, stavební materiál, palivo, nebo je prostě odstraní, aby mohl stavět či pěstovat něco jiného. Dalo by se tedy říct, že je člověk hlavní a největší škůdce rostlin? Domnívám se, že ano.

Dokud člověk nezasahoval v obřím měřítku do

přirozeného vývoje flóry, příroda si se všemi problémy časem poradila sama. Nyní se člověk snaží řešit problémy lesa, které sám způsobil. Rozsáhlé kůrovcové kalamity, holiny způsobené silnými větry spolu se špatnou skladbou dřevin, ... téměř vše způsobeno velkým podílem monokultur v lesních porostech. Daří se? Poučil se? To vše uvidí až další generace. Jaký je tedy vztah člověka a rostlin, když je člověk potřebuje a ony by se bez člověka zcela obešly?

Koranda František, 2. A

GLOBÁLNÍ OTEPLOVÁNÍ GLOBÁLNÍ OTEPLOVÁNÍ KLIMA! KLIMA? KLIMA! KLIMA? KLIMA!

Mezi přední světové problémy by měly patřit otázky životního prostředí. Je nezbytně nutné snižovat zátěž planety, což samozřejmě neznamená „návrat na stromy“, ale je třeba efektivně hospodařit se zdroji, odebírat z přírody jen tolik, kolik se stačí znovu obnovovat, využívat šetrné technologie, v co nejvyšší míře recyklovat odpady a snižovat zbytečnou spotřebu. Jedním z nejvážnějších ohrožení životního prostředí ve světovém měřítku je hrozba změny klimatu a poškozování ozonové vrstvy. V této souvislosti objevili vědci v posledních letech řadu jevů celosvětového rozsahu: hlavně zvýšení teploty, změny srážek, ústup ledovců, rozmrzání věčně zmrzlé půdy a extrémní povětrnostní události. Není proto možné vnímat odděleně životní prostředí, ekonomický rozvoj a sociální oblasti.

Ochrana životního prostředí se i pro nás stala samozřejmostí. Česká republika zaznamenala v posledním desetiletí hodně změn k dobrému v nejrůznějších oblastech života. Ve srovnání před

listopadem 1989 se v mnoha ohledech zlepšilo i životní prostředí. Přesto je před námi hodně velkých problémů, které je nutné řešit pro přežití dalších generací.

Naše republika koncem 80. let patřila mezi přední znečišťovatele ovzduší, a to zejména díky široce zastoupenému těžkému průmyslu a tepelným elektrárnám spalujícím hnědé uhlí. Po roce 1990 se situace od základů mění hned z několika důvodů: odsíření klasických tepelných elektráren, celkový útlum těžkého průmyslu, zavedení přísných emisních limitů, zastavení distribuce olovnatých benzinů a prosazování zemního plynu jako paliva pro domácnosti. Úspěšnost zemního plynu nemá však stoupající tendenci, neboť jeho cena se neustále zvyšuje a mnoho rodin se vrací k původnímu tuhému palivu. Proto se snažíme o získání nových zdrojů energie a o využití obnovitelných zdrojů (např. větrné elektrárny, solární panely). I když se nacházíme v mírném pásu, kde není v

zimě tolik slunečního svitu, v létě se mnoho domácností, hotelů a podobných zařízení uchyluje k využití solární energie například k ohřevu vody.

A kde vzít další čisté zdroje energie, když nesvítí slunce, nefouká vítr a nejsou v blízkosti vodní toky? V zemi. Jsou zde nevyčerpatelné zdroje geotermální energie. Její využití se k nám dostalo z jiných vyspělejších států. Jako každá nová technologie je i využití geotermální energie finančně nákladné, a proto náš stát podporuje každého, kdo chce využít právě tento zdroj energie.

Pro život nejen člověka ale i všech živých bytostí je nezbytná voda. Ta je však neustále znečišťována zejména velkými podniky. Nemalý podíl má však na znečišťování vody skoro každý z nás. Voda po využití v našich domácnostech putuje do kanalizace a následně do vodních toků. A jak ji vrátíme přírodě? Zpět putuje nedostatečně čistá a škodlivin nezbavená voda. Proto je nezbytně nutné, aby naše území protkala hustá síť kvalitních čističek vod, neboť 104 obcí ze 483 nemá doposud čistírnu odpadních vod a 107 obcí má napojeno na čistírnu méně než 50 % obyvatel. Větší podíl na stavu našeho vodstva mají podniky, které vypouštějí škodlivé látky. K čemu nám však budou čističky, když bude nedostatek vody? Její spotřeba neustále vzrůstá, a proto je potřeba přemýšlet nad každou kapkou. Hospodárné užívání by tak mělo dobrý dopad nejen na životní prostředí, ale i na náš domácí rozpočet.

Co když ale budeme mít planetu zamořenou od-

padem? V této souvislosti je nutné se zamyslet nad jeho nadměrnou produkcí. Recyklace odpadu je velmi nákladná, a tak je lepším řešením předcházet jeho vzniku. Když už ale odpad produkujeme, měli bychom jej alespoň třídít. V dnešní době již počet domácností třídících odpad stoupá. Jenže to stále nestačí. I při třídění nesmíme zapomínat, že do separovaných kontejnerů házíme jen předměty čisté a k tomu určené, jinak přijde naše snaha nazmar. Pro úvahu, jak si v praxi počínat, nám pomůže následující seznam možnosti přístupu k odpadu (od nejlepšího po nejhorší): předcházet jeho vzniku, znovu použít, přepracovat k jinému využití, separovat, spalovat, skladovat na skládkách.

Přetrvávající slabinou je takzvaný nebezpečný odpad toxický, hořlavý apod. Nejrozšířenějším způsobem jeho odstranění je stále skladování. Vysoce radioaktivní odpady z jaderných elektráren se skladují přibližně 100 let v meziskladech a potom mají být umístěny na statisíce let do trvalého úložiště; což je hrozba pro budoucí generace. Kvůli tomu by se každý z nás měl zamyslet nad tím, jak tuto planetu předá svým potomkům.

Proto mějme stále na paměti, že my lidé nikdy nepřestaneme být součástí přírody. Lišíme se od ostatních živých tvorů svým rozumem a vědomím, což nám dává nejen práva, ale i povinnosti. A tak by všechna naše jednání měla být řízena znalostí, porozuměním, pokorou, rozumem a citem jak k lidem, tak k přírodě.

Ondřej Mandovec, 1. B

MOJE BUDOUCNOST

Radši na ni ani nepomyslet! Jak psal Komenský, to bude jen samé lopotování, klopýtání, mámení a cesta světem jako slzavým údolím. Jen tu a tam se objeví něco dobrého a zazáří jako hvězda na noční obloze. Bláhoví věří, že jas hvězd učiní z noci den, a zdravý rozum se musí až děsit toho pohledu. Soudím, že ne zvědavost, ale převážně obavy a nejistota ženou člověka ke snaze nahlédnout do budoucnosti, toužíc zaplašit je spatřením krásného budoucího času. Jenže takový pohled není k mání, a proto nezbyvá než setrvat v nejistotě, doufat a toužit po štěstí.

Jistě většina lidí poznala, že nic nepadá samo do klína, ale je třeba se trochu přičinit, aby člověk to štěstí získal. Jenže kde ho hledat, v čem se vlastně ukrývá? Každý si na tuto otázku vědomě či nevědomě odpovídá a každý samozřejmě trochu jinak. Je to ošemetná otázka. Omyl je draze zaplacený. Mnohdy se lidé za něčím ženou v domnění, že je

to učiní šťastnými, ale pak svého rozhodnutí a promrhaného času litují. Jak tedy poznat správnost odpovědi? Myslím, že se nabízí jeden prubířský kámen. Tázat se po smyslu. Lépe řečeno po plodech, které mé konání přinese, a komu budou k užítku. Snažit se pouze o užitek pro sebe totiž, myslím, nikdy opravdové štěstí nepřinese.

Uvedu příklad. Leckdo hledá štěstí v karierním úspěchu, postavení, slávě, uznání a obdivu. Můžete být nejlepším právníkem v Čechách, uznávaným a obdivovaným pro své schopnosti a smyslem vaší práce bude usilovat o to, aby lidé, kteří vám zaplatí, nedostali zasloužený trest. Snad nikdo by v tom neviděl smysluplnou a správnou věc. Pak i ono uznání je vlastně pošetilé a z mého pohledu by se zdálo spíš jako výsměch. Cílem takového jednání by jistě byly peníze. Lidé, kteří se za nimi ženou, je často utratí za pohodlí, zábavu, dobré jídlo atd. Jenže dobrého jídla se člověk časem nabaží, neu-

stálá zábava se stane nudou a pohodlí se znepohodní. Důležité věci si navíc za peníze koupit nelze. Vzniklá prázdnota je často vyplňována budováním firem, úsilím o další zisk, který se zas utratí nebo nanicovatě leží na účtu.

Mohlo by se zdát, že s protivenstvím píšu o pošetilosti být dobrým právníkem nebo bohatým podnikatelem, ale není tomu tak. Nejde o povolání, ale o smysl a užitek. Znalost práv i peníze se dají využít smysluplně. Pokud říkám, že sobectví, jako smysl konání, štěstí nepřinese, pak to musí být jeho opak. Spravedlivá, nikoliv však pošetilá snaha o dobro druhých. Dělat dobré věci, konat dobré skutky, tvořit dobrá díla, to se mi jeví jako zdroj opravdového štěstí. Při tomto smyslu i námaha a těžkosti, které na člověka čekají, mohou štěstí přinášet. Jistě se dá dále pochybovat, co je dobré a proč je to dobré. Na to už ale nemusí odpovídat pouze rozum, dá se to cítit. Může se pravdivě a plnohodnotně odvětit, že dobré je dobré, protože je dobré.

Ještě bych se rád zmínil o velkých darech pro člověka, jakým je např. šťastné manželství a děti.

Jsou to krásné a radostné věci, ale též myslím nepřinese štěstí upnout se pouze na ně a být jimi zaslepený. Uvedu příklad. V 19. století zahrnovali bohatí průmyslníci své ženy a děti luxusní péčí, zatímco jiné ženy a děti dřely v jejich továrnách. To není správné, ba je to zvrácené a žádná zvrácenost štěstí nepřinese. Ani dnes se, myslím, muž a žena nemají uzavřít do své ulity, pak by jejich vzájemná láska byla otrávená jedem sobeckosti, stejně tak se z vlastních dětí nemá dělat modla, které bude všechno obětováno. Soudím, že tyto krásné dary samy o sobě štěstí nepřinesou.

Mohlo by se zdát, že jsem se v úvaze o své budoucnosti zcela odklonil od tématu, ale není tomu tak. Obsahem výše uvedeným jsem se snažil dokázat, že nejistota a obavy z nepovedené budoucnosti (rozhodně nemyslím existenční nejistotu) nemusí nikoho trápit, ani mne. I když se člověku nedostane rozličných darů a bude zažívat spoustu obtíží, na vůli každého záleží a je to v jeho moci, jaký smysl dá svému konání a zda pro něj bude tento smysl zdrojem štěstí.

Daniel Prchal 3. B

FOTO: ZUZANA VESELÁ

SAMOROST

ČASOPIS LESNICKÉ ŠKOLY V PÍSKU
www.lespi.cz

SAMOROST – občasník Vyšší odborné školy lesnické a Střední lesnické školy Bedřicha Schwarzenberga, Písek, 1. číslo, ročník 42, rok 2021

Redakční rada: Marie Sojková, Daniel Prchal | Autoři © Petr Hrubý, Anna Hudečková, František Koranda, Eliška Lhotáková, Libor Šimůnek, Lukáš Janka, Ondřej Löffelmann, Ondřej Mandovec, Dominik Žilinský, foto © František Bušina, fotogalerie www.lespi.cz, fotoarchiv Samorost | grafická úprava: praam studio | Termín vydání: 29. června 2021